

Baas in eigen iPhone

Eis het recht om je eigen elektronica te repareren

Jibbe Van Oost

Printerfabrikanten programmeren hun toestellen zodanig dat deze defect raken op een voorzien tijdstip. Maar zij zijn niet de enigen die hun hardware [met opzet laten falen](#). Aan de hobbyisten om deze ergerlijke praktijk te keren.

Voor hardwarebouwers is de logica eenvoudig: als je apparaten maakt die voor eeuwig meegaan, verkoop je aan niemand meer dan één exemplaar. Je doet eventjes goed zaken omdat je een beter product dan de concurrenten uitbrengt. Maar als iedereen een toestel heeft, verkoop je niets meer en ga je failliet.

Het bekendste voorbeeld zijn de gloeilampfabrikanten die begin twintigste eeuw [afspreken](#) om de lampen zo te maken dat ze maar duizend uur kunnen branden. Zoek in Google maar eens de documentaire The Light Bulb Conspiracy. Dan blijkt dat het geplande falen tegenwoordig in elk toestel ingebouwd wordt. Spul kapot? Nieuwe kopen.

En je zou denken dat die truc alleen bij goedkope dingen werkt. Een auto met mankementen breng je immers naar de garage. Maar stilaan hebben we geleerd dat we ook duurere producten liever gewoon vervangen in plaats van ze te repareren.

De iPhone bijvoorbeeld. Die batterij is na een jaar intensief gebruik immers naar de filistijnen. En toch heeft Apple het toestel zo ontwikkeld dat je de batterij er niet zomaar kunt uithalen en vervangen. Voor een nieuwe batterij moet je je toestel naar een reparateur brengen. En dan ben je hem enkele dagen kwijt.

Wie kosten heeft aan zijn iPhone kan ook wat dieper in zijn portefeuille tasten en gewoon een nieuwe kopen. Want elk jaar brengt Apple wel een update uit van het toestel. Voor een beetje meer geld ben je weer hip en happening. En dat is nog opmerkelijker dan het geplande falen: we willen zelf uit vrije wil het nieuwste van het nieuwste en verbannen daarvoor zelfs perfect werkende toestellen naar de kast.

Ik wil me eigenlijk niet zomaar door fabrikanten laten vertellen hoelang ik hun spullen mag gebruiken. Mijn iPod Mini uit 2004 was zo goed als versleten, want de harde schijf haperde en de batterij ging nog hoogstens een half uur mee.

Gelukkig zijn er Chinese webshops die gewoon wisselstukken verkopen. Een internethandleiding later heb ik een totaal gedateerde iPod met flashgeheugen en een gloednieuwe batterij.

Maar je moet behoorlijk wat moeite doen om een toestel van Apple nog open te krijgen. Ooit al eens een iPod vastgehad? Je vraagt je toch af hoe ze die zo hermetisch dicht kunnen maken. (Klemmen en lijmen, voor de nieuwsgierigen.) Met alle macht probeert Apple zijn toestellen zo onrepareerbaar mogelijk te maken. Ze gebruiken zelfs vijzen waar geen schroevendraaiers voor bestaan.

Ik vind het behoorlijk belangrijk dat ik mijn spullen zelf kan repareren. Het spaart eerst al een hoop kosten uit en de berg e-afval groeit weer een beetje trager. Maar het is ook gewoon leuk. Je krijgt weer voeling met de technologie die je gebruikt. Je bent tenminste niet machteloos als er iets stukgaat en kan als een echte MacGyver het leven van je elektronica oprekken.

Vanuit het oogpunt van de consument is het geplande falen een schande. Maar je kunt moord en brand schreeuwen om die praktijk, veel indruk zal dat niet maken op de fabrikanten. Als je er echt iets aan wil doen, moet je die toestellen gewoon aan de gang houden. Als je je spullen repareert, geef je geen geld uit een aan vervanger. Protesteren met je portefeuille, heet dat dan. En vreemd genoeg wordt daar beter naar geluisterd dan naar verhalen over duurzaamheid en consumentenrechten.